

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 10 mei 2021
(OR. en)

8135/21

COAFR 104
RELEX 351
CFSP/PESC 411
CSDP/PSDC 230
ACP 29
DEVGEN 80
COHAFA 39
COHOM 79
MIGR 78
CLIMA 92
COVID-19 185

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	De Hoorn van Afrika: een geostrategische prioriteit voor de EU - Conclusies van de Raad (10 mei 2021)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de Hoorn van Afrika: een geostrategische prioriteit voor de EU, zoals goedgekeurd tijdens de 3792e zitting van de Raad op 10 mei 2021.

De Hoorn van Afrika: een geostrategische prioriteit voor de EU**Conclusies van de Raad**

1. De Hoorn van Afrika is een strategisch belangrijke regio waarmee Europa al lang politieke en economische banden heeft. De EU is vastbesloten haar strategische betrekkingen en partnerschap met de regio van de Hoorn van Afrika en de landen daarin te verdiepen, met als doel steun te verlenen aan vrede en veiligheid, democratie, mensenrechten, de rechtsstaat, gendergelijkheid, duurzame ontwikkeling, economische groei, klimaatactie en regionale samenwerking. De intermenselijke contacten tussen de EU en de Hoorn van Afrika zijn sterk, onder meer via de grote en geëngageerde diaspora.
2. De Raad is bezig een nieuwe EU-strategie te bepalen, voortbouwend op het strategisch kader voor de Hoorn van Afrika 2011¹, in overeenstemming met de algemene aanpak van de EU ten aanzien van Afrika², teneinde deze betrekkingen een nieuwe impuls te geven en de politieke, veiligheids- en economische belangen van de EU te ondersteunen. Deze strategie is erop gericht het partnerschap van de EU met de landen in de Hoorn van Afrika te versterken en de effectiviteit en zichtbaarheid van de EU in een steeds concurrerender omgeving te verbeteren. De strategie beslaat de acht landen van de Hoorn³ en regionale organisaties, in het kader van het bredere nabuurschap, met inbegrip van de Rode Zee en de westelijke Indische Oceaan.
3. De Hoorn van Afrika heeft de afgelopen tien jaar belangrijke ontwikkelingen doorgemaakt en de regionale dynamiek verschuift er steeds vaker. Historische vredesakkoorden en democratische transities hebben hoop en kansen geboden. Conflicten – vaak aangewakkerd door etnische spanningen – strijd om macht en natuurlijke hulpbronnen, gewelddadig extremisme, de internationale concurrentieslag om invloed en een geschiedenis van gewelddadige conflicten verergeren echter de instabiliteit en versnippering in de Hoorn van Afrika in een tijd waarin de multilaterale samenwerking afneemt. Om regionale stabiliteit en democratische transities te ondersteunen waar de bevolking terecht op hoopt, moeten de huidige, onderling verweven crises worden opgelost.

¹ [Conclusies van de Raad over de Hoorn van Afrika](#), 14 november 2011, later up-to-date gebracht door de conclusies van de Raad over [het regionaal actieplan van de EU voor de Hoorn van Afrika 2015-2020](#), 26 oktober 2015.

² [Afrika - Conclusies van de Raad](#), 30 juni 2020.

³ Djibouti, Eritrea, Ethiopië, Kenia, Uganda, Somalië, Zuid-Sudan, Sudan.

4. Demografische veranderingen, verstedelijking, digitalisering en de opkomst van nieuwe markten bieden belangrijke kansen. Maar de regio wordt getroffen door de verpletterende gevolgen van klimaatverandering en frequentere natuurrampen. De problemen op het gebied van bestuur moeten worden overwonnen om hardnekkige armoede, sociaal-economische ongelijkheden, moeilijke toegang tot basisdiensten en een gebrek aan fatsoenlijke banen aan te pakken, die allemaal door de COVID-19-pandemie zijn verergerd. De regio herbergt het grootste aantal ontheemden en vluchtelingen in Afrika. Er zijn nog steeds mensenrechten-schendingen en schendingen van het internationaal humanitair recht (IHR), terwijl humanitaire uitdagingen exponentieel toenemen. Het blijft ook een regio van herkomst, doorreis en bestemming van belangrijke migratiestromen, waaronder irreguliere migratie, naar andere landen in de ruimere regio en naar de EU.
5. Naast haar sterke politieke, economische en handelsbetrekkingen is de EU een belangrijke, gevestigde en betrouwbare partner voor vrede, duurzame ontwikkeling en humanitaire hulp. De EU wil haar positie versterken door al haar beleidsmaatregelen en instrumenten in te zetten ter ondersteuning van haar strategische prioriteiten in de Hoorn van Afrika.

Leidende beginselen

6. Eigen inbreng en toewijding van regionale, nationale en lokale autoriteiten zijn noodzakelijk voor de concrete en duurzame ontwikkeling op de lange termijn van de regio. Om het effect van haar inzet te vergroten, met name op het gebied van vrede, veiligheid en bestuur, zal de EU een aanpak hanteren die gebaseerd is **op partnerschap en wederzijdse verantwoordingsplicht**. Een gemeenschappelijke visie op de verantwoordelijkheid van elke partner en gezamenlijke prioriteiten en concrete en meetbare doelstellingen zullen duidelijk worden gedefinieerd via een openhartige, open en versterkte politieke dialoog.

7. De EU-strategie in de Hoorn van Afrika is gebaseerd op de voortdurende bevordering en eerbiediging van de **mensenrechten**, gendergelijkheid, democratie, de rechtsstaat, humanitaire beginselen en het IHR, die centraal zullen blijven staan in al het optreden van de EU. De EU zal zich er in het bijzonder voor blijven inzetten dat alle vrouwen en meisjes al hun mensenrechten kunnen uitoefenen, en die rechten bevorderen en beschermen. Zij zal er blijven naar streven seksueel en gendergeweld te voorkomen en te bestrijden. De EU zal zich meer inspannen om de rechten van het kind volledig te doen eerbiedigen. Zij zal ook nauwer samenwerken met mensenrechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties. De EU zal de vrijheid van meningsuiting blijven bevorderen. Zij zal blijven streven naar de afschaffing van de doodstraf.
8. De EU zal bijzondere aandacht besteden aan **inclusiviteit**. De civiele samenleving, vrouwen en jongeren zijn belangrijke aanjagers van verandering en moeten worden betrokken bij de inspanningen op het gebied van vrede en staatsopbouw. De EU zal hun grotere betrokkenheid op politiek gebied sterk blijven bevorderen en hun sociaal-economische empowerment blijven ondersteunen. De EU zal ook discriminatie blijven bestrijden en de inclusie van personen in kwetsbare situaties en gemarginaliseerde gemeenschappen in de samenleving bevorderen.
9. De EU zal haar **geïntegreerde aanpak** van conflicten en crises verder intensiveren en het verband tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vrede versterken volgens een "driedelige aanpak". De EU wil ook meer samenhang, consistentie en continuïteit brengen in haar beleid en activiteiten. Dit behelst maatregelen om erop toe te zien dat de toezeggingen van de particuliere sector voldoen aan de beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten⁴. Er zal ook sterk gefocust worden op een effectievere regionale coördinatie en op **regionale integratie** als overkoepelende politieke doelstelling van de EU.

Een gezamenlijke aanpak van democratie en regionale vrede en veiligheid

10. De respectieve regeringen van de landen van de regio zijn verantwoording verschuldigd aan hun bevolking en zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor het realiseren van de aspiraties van hun bevolking. De EU zal zich blijven inzetten voor de ondersteuning van **democratische transities, de rechtsstaat en staatsopbouw** en voor het bevorderen van een open politieke ruimte.

⁴ [VN-grondbeginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten](#).

11. Democratisch en transparant bestuur is noodzakelijk om **het sociale contract** tussen de staat en zijn burgers en tussen centra en periferie te verbeteren. De EU is gereed om dergelijke inspanningen te ondersteunen, met inbegrip van mogelijke innovatieve benaderingen, zoals e-governance.
12. Corruptie vormt een ernstige belemmering voor bestuur, economische groei en sociale rechtvaardigheid. De EU zal meer nadruk leggen op de **bestrijding van corruptie**, "state capture", de uitstroom van illegaal verkregen middelen en straffeloosheid, alsook op de bevordering van verantwoordingsplicht, transparantie en naleving van internationale financiële normen.
13. De EU zal haar steun voor **vrede en veiligheid** opvoeren. Ondanks positieve politieke ontwikkelingen hebben fragiliteit en onveiligheid nog steeds destabiliserende gevolgen voor de hele regio. Spanningen binnen en tussen landen in de regio zijn steeds zorgwekkender en laten zien dat er behoefte is aan een doeltreffende, multilaterale aanpak van collectieve veiligheid, dialoog en vertrouwensopbouw. De EU zal blijven samenwerken met de Afrikaanse Unie (AU) en de Intergouvernementele Ontwikkelingsautoriteit (IGAD). De EU is bereid met de leiders van de IGAD samen te werken en hen te helpen de capaciteit van de IGAD verder op te bouwen en ze tot een effectiever multilateraal orgaan te maken dat het vertrouwen tussen de landen in de regio bevordert.
14. Hoewel de regio de verantwoordelijkheid voor haar eigen vrede en veiligheid op zich moet nemen, zal de EU, samen met internationale partners, steun blijven verlenen, onder meer via GVDB-missies en -operaties, aan de opbouw van **regionale veiligheids capaciteit**, zoals Afrikaanse vredesondersteunende operaties en andere veiligheidsregelingen die reageren op alle veiligheidsdreigingen, ook op zee.
15. De EU zal **maritieme veiligheid** blijven ondersteunen door maritieme diplomatie te gebruiken als instrument om samenwerking en synergie tussen regionale actoren aan te moedigen. In dit verband is het mandaat van EUNAVFOR - Somalia-operatie ATALANTA, een belangrijke maritieme speler in de regio, herzien en verder uitgebreid om de betrokkenheid van de EU in de zuidelijke Rode Zee en de westelijke Indische Oceaan te ondersteunen. Hoewel het ontmoedigen, voorkomen en bestrijden van piraterij haar kerntaak blijft, zal de operatie ook bijdragen tot de bestrijding van andere maritieme misdrijven en illegale activiteiten.
16. De EU zal ook steun blijven verlenen aan **de strijd tegen terroristische groeperingen** die actief zijn in en vanuit de regio, zoals Al-Shabaab en Da'esh, en andere gewelddadige niet-staatelijke actoren. Dit omvat maatregelen om gewelddadig extremisme tegen te gaan en radicalisering te voorkomen.

17. Landen in de regio zijn betrokken bij internationale conflicten en land- en zee grenzen zijn omstreden en blijven een bron van kwetsbaarheid. Ook conflicten tussen gemeenschappen veroorzaken nog altijd instabiliteit. De EU zal mechanismen - met name onder Afrikaanse verantwoordelijkheid - voor verdere effectieve **preventie, de-escalatie, vreedzame geschillenbeslechting en verzoening** ondersteunen en bevorderen, door dialoog en bemiddeling te steunen en de capaciteit voor het analyseren, monitoren, voorkomen, beperken en oplossen van nieuwe conflictsituaties, ook aan de grenzen, te vergroten. In dit verband is het van cruciaal belang rekening te houden met het behoud van de eenheid en met het beginsel van territoriale integriteit van de landen van de Hoorn van Afrika.
18. De EU spreekt opnieuw haar steun uit voor de bevordering en uitvoering van de agenda van de Verenigde Naties (VN) voor **vrouwen, vrede en veiligheid**⁵ om te zorgen voor de volledige, gelijkwaardige en zinvolle participatie van vrouwen in vredes- en veiligheidskwesties, overeenkomstig het EU-actieplan⁶, van de agenda's voor jeugd, vrede en veiligheid⁷ en voor de bescherming van burgers⁸, alsook van het beginsel van de verantwoordelijkheid om te beschermen⁹.
19. De EU zal de uitvoering van de agenda over **kinderen en gewapende conflicten** (CAAC) blijven bevorderen overeenkomstig de EU-richtsnoeren over CAAC en Resolutie 1612 van de VN-Veiligheidsraad en de daarmee verband houdende resoluties over CAAC.

Bevordering van multilateralisme en de op regels gebaseerde internationale orde

20. De EU zal doorgaan met het verdedigen en bevorderen van **multilateralisme en de op regels gebaseerde internationale orde**, waarin voor de VN een centrale rol is weggelegd. Zij zal nauw met Afrikaanse en internationale partners blijven samenwerken aan een gemeenschappelijke aanpak van en een collectieve bijdrage aan stabilisatie en ontwikkeling, met name met de AU, de IGAD, de VN, de internationale financiële instellingen (IFI's) en andere belangrijke bilaterale en regionale actoren. De EU zal ook trachten haar samenwerking met de landen en organisaties van de Hoorn van Afrika in multilaterale fora over kwesties van wederzijds belang te verdiepen.

⁵ [Resolutie 1325 \(2000\) van de VN-Veiligheidsraad](#) en daaropvolgende resoluties over vrouwen, vrede en veiligheid.

⁶ [EU-actieplan inzake vrouwen, vrede en veiligheid \(VJV\) 2019-2024](#)

⁷ [UNSCR 2250 \(2015\)](#) en daaropvolgende resoluties over jongeren, vrede en veiligheid.

⁸ [UNSCR 1265 \(1999\)](#) en [Resolutie 1894 \(2009\)](#) van de VN-Veiligheidsraad over de bescherming van burgers in gewapende conflicten.

⁹ [Het VN-beginsel van "verantwoordelijkheid om te beschermen"](#)

21. Om **grensoverschrijdende criminele activiteiten** aan te pakken, zal de EU de regionale inspanningen ter bestrijding van alle vormen van illegale handel en illegale geldstromen opvoeren. De EU zal bijzondere inspanningen leveren om de financieringsnetwerken van terroristische groeperingen in en uit de regio op te rollen. Deze inspanningen moeten gericht zijn op het doorsnijden van de bestaande banden tussen terrorisme en grensoverschrijdende georganiseerde misdaad.
22. De EU is ingenomen met de al lang bestaande solidariteit en generositeit van de regio, die het grootste aantal vluchtelingen en ontheemden in Afrika opvangt. De EU zal het voortouw blijven nemen bij het verlenen van principiële **humanitaire hulp** aan de meest kwetsbaren die te lijden hebben onder door de mens of de natuur veroorzaakte rampen. De EU wil ijveren voor een algemene verhoging van de middelen voor humanitaire actie, zowel binnen de EU als in breder verband, om tegemoet te komen aan de toenemende behoeften. Evenzo blijft het bevorderen van de naleving van het IHR, het internationaal vluchtelingenrecht en het beschermen van de humanitaire ruimte een prioriteit.
23. **Klimaatverandering en milieuaantasting** hebben al grote gevolgen in de regio, ook als risicomultiplicator, waardoor reeds bestaande kwetsbaarheden worden versterkt, en conflicten, ontheemding en concurrentie om schaarse natuurlijke hulpbronnen, met name land en water, worden verergerd. De EU zal de toenemende gevolgen van de klimaatverandering voor vrede en veiligheid helpen aanpakken. De EU zal ook de samenwerking op alle niveaus verdiepen, met name door het ondersteunen van ambitieuze nationaal bepaalde bijdragen, om klimaatverandering en milieuaantasting tegen te gaan en klimaatneutraliteit en bescherming van de biodiversiteit te bevorderen. De EU zal de aandacht vestigen op de kansen die deze transitie biedt op het gebied van investeringen, banencreatie en economische ontwikkeling.
24. Om de kwetsbaarheid te verminderen, ontwikkelingswinst te behouden en de diepere oorzaken van instabiliteit en conflicten integraal aan te pakken, zal de EU blijven samenwerken op nationaal en regionaal niveau, ook met de particuliere sector, om zo de **weerbaarheid** te vergroten. Het ondersteunen van de vermogens voor klimaatmitigatie en klimaatadaptatie, het opzetten van strategieën voor rampenrisicovermindering, het verbeteren van de paraatheid bij rampen, het opbouwen van capaciteiten in de groene/blauwe economie, het bevorderen van duurzame connectiviteit, het versterken van klimaatslimme landbouw en inclusieve en duurzame waardeketens in de agro-industrie, zijn van vitaal belang en zijn gebieden waarop de EU unieke deskundigheid kan bieden.

25. Overeenkomstig het gezamenlijk actieplan van Valletta en het proces van Khartoem zal de EU een evenwichtige, coherente en integrale maataanpak van **migratie** volgen door middel van dialogen en wederzijds voordelige partnerschappen op nationaal en regionaal niveau. De EU zal ondersteuning bieden aan regionale en nationale capaciteit voor doeltreffend migratiebeheer, voor de aanpak van irreguliere migratie, mensensmokkel en mensenhandel, gedwongen ontheemding en de onderliggende oorzaken daarvan, en aan het benutten van de voordelen van migratie voor ontwikkeling op het Afrikaanse continent en de regio. Het blijft belangrijk met partners in de regio samen te werken op het gebied van overname, terugkeer, re-integratie en legale migratie, overeenkomstig de bevoegdheden van de EU en de lidstaten. De EU zal zich blijven inzetten voor internationale bescherming, bescherming van de mensenrechten van migranten en de ondersteuning van gast- en doorreisgemeenschappen. Samenwerking met andere regio's van bestemming, waaronder de Golfstaten, zal worden aangemoedigd.

Grotere inzet voor sociale en menselijke ontwikkeling

26. De COVID-19-pandemie heeft aangetoond hoe lokale ziekte-uitbraken een wereldwijde bedreiging voor de menselijke gezondheid en economische stabiliteit kunnen vormen. De EU zet zich in voor het versterken van de gezondheidsstelsels, het vergroten van de paraatheid en reactiecapaciteit van de partners en het ondersteunen van structurele hervormingen van de **gezondheidssector**. Conform de aanpak van Team Europa hebben de EU en haar lidstaten een leidende rol gespeeld bij het opzetten van de COVAX-faciliteit, waaraan zij ook een belangrijke bijdrage leveren. De EU zal blijven ijveren voor tijdige, eerlijke en billijke wereldwijde toegang tot veilige, betaalbare en effectieve vaccins voor iedereen en de uitrol van vaccinatiecampagnes blijven ondersteunen, en tegelijkertijd de mogelijkheden onderzoeken om de plaatselijke productiecapaciteit te vergroten.
27. **Sociale en menselijke ontwikkeling** is essentieel voor duurzame en inclusieve ontwikkeling. Investeren in onderwijs en technische en beroepsopleiding blijft een prioriteit in de Hoorn van Afrika, om jongeren de vaardigheden te verschaffen die zij nodig hebben voor hun empowerment en hun integratie op de arbeidsmarkt. Een opgeleide en geschoolde jeugd zal een belangrijke aanjager van duurzame ontwikkeling zijn. De EU zal steun blijven verlenen aan de inspanningen van overheden om de gelijke toegang tot onderwijs en opleiding van goede kwaliteit te verbeteren.

28. De EU blijft hechten aan het bevorderen, beschermen en verwezenlijken van alle mensenrechten, aan de volledige en daadwerkelijke uitvoering van het actieprogramma van Peking, het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) en aan de resultaten van de toetsingsconferenties van die programma's, evenals aan **seksuele en reproductieve gezondheid en rechten** in dat verband. Derhalve bevestigt de EU dat zij gehecht is aan het bevorderen, beschermen en verwezenlijken van eenieders recht om volledige zeggenschap te hebben, en in vrijheid en verantwoordelijkheid te beslissen, over zaken die de eigen seksualiteit en seksuele en reproductieve gezondheid aangaan, zonder discriminatie, dwang of geweld. De EU benadrukt tevens de noodzaak, wat betreft seksuele en reproductieve gezondheid, van universele toegang tot hoogwaardige en betaalbare veelomvattende informatie, voorlichting – met inbegrip van uitgebreide seksuele voorlichting – en gezondheidszorgdiensten.

Sociaal-economisch herstel, handel en regionale integratie stimuleren

29. COVID-19 heeft sociaal-economische structuren die al zwak waren, zwaar getroffen. De EU zal daarom bijzondere aandacht blijven besteden aan **economisch en sociaal herstel**, in overeenstemming met de oproep voor een betere en groenere wederopbouw, met het oog op de verwezenlijking van de Agenda 2030. De EU zal steun blijven verlenen aan het duurzaam gebruik en beheer van natuurlijke hulpbronnen, groene technologieën, de ontwikkeling van lokale waardeketens en universele toegang tot veilige, zekere, duurzame en betaalbare energie.
30. De Hoorn van Afrika-regio vormt een enorme en dynamische markt met een groot potentieel. De EU zal **ondernemerschap**, de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen, microkrediet en zakelijke netwerken, digitalisering en handelsfacilitatie blijven ondersteunen. Een toegankelijker en meer concurrerend gelijk speelveld voor alle ondernemingen is ook cruciaal om investeringen te stimuleren en fatsoenlijke banen te scheppen. De EU zal ook de sociale bescherming en sociale verantwoordelijkheid van particuliere ondernemingen, evenals de arbeidsrechten bevorderen.

31. De EU blijft **regionale economische integratie en samenwerking bevorderen**, onder meer door de internationale inspanningen voor schuldverlichting op gecoördineerde wijze binnen de relevante multilaterale kaders verder te zetten, en door de landen in de regio die lid willen worden van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de uitvoering van de Afrikaanse continentale vrijhandelszone te ondersteunen. De EU blijft met de Oost-Afrikaanse Gemeenschap (EAC) en de IGAD praten om de economische samenwerking te bevorderen. Dit zal meer kansen creëren voor buitenlandse investeringen en voor de ontwikkeling van de particuliere sector, onder meer vanuit de EU en via de diaspora in de regio. De EU zal in die geest naar manieren zoeken om haar samenwerking op het gebied van handel en investeringen te versterken, onder meer door de uitvoering van de economische partnerschapsovereenkomst (EPO) en de mogelijkheid voor de leden van de EAC om de EPO uit te voeren op basis van het beginsel van variabele geometrie.
32. De EU hecht veel waarde aan **intermenselijke contacten**. Zij blijft uitwisselingsprogramma's, zoals partnerschappen en beurzen op het gebied van onderwijs en wetenschap, ontwikkelen en zal de leden van de diaspora in de EU-landen in staat stellen bij te dragen aan de ontwikkeling van de regio. Daarnaast zal de EU de culturele samenwerking versterken, met name de rol van cultuur en cultureel erfgoed als katalysator voor vrede en ontwikkeling.

Versterken van de regionale samenhang en efficiëntie binnen de context van de verschillende landen

33. Overeenkomstig de leidende beginselen en de prioriteiten van deze strategie, die aan elke specifieke nationale en lokale context zullen worden aangepast, zal de EU haar partnerschap met de respectieve landen in de regio versterken, rekening houdend met hun diversiteit en ontwikkeling op de middellange en lange termijn.
34. Wat **Kenia** betreft, zal de EU prioriteit geven aan meer strategische betrekkingen, met name op het gebied van vrede en veiligheid, democratie, handel en investeringen, klimaatverandering, bestuur en mensenrechten. Kenia beschikt over een groot potentieel voor het versterken van de regionale stabiliteit en voor een constructieve rol op het gebied van vrede en veiligheid. De EU zal de grotere diplomatieke en multilaterale betrokkenheid van Kenia in mondiale en regionale fora ondersteunen. Een sterk partnerschap met de buurlanden is essentieel voor de stabiliteit van de regio.

35. De EU blijft steun verlenen aan de transities in Ethiopië en Sudan, waarvan het welslagen cruciaal is voor de regionale stabiliteit. **Ethiopië** is een strategische partner voor de EU en een belangrijke multilaterale speler. De EU zal steun verlenen aan de uitvoering van democratische en economische hervormingen, evenals aan verzoeningsinspanningen op basis van een inclusieve en transparante dialoog. Het conflict in Tigray en het toenemende etnische geweld in het land wekt ernstige bezorgdheid en hebben negatieve gevolgen voor de regio¹⁰. De transitie van **Sudan**, die van meet af aan door de EU is gesteund, is een positief voorbeeld voor de Hoorn en voor Afrika. De EU zal de door burgers geleide overgangsregering aanmoedigen en bijstaan bij het doorvoeren van politieke en economische hervormingen, het uitvoeren van de vredesovereenkomst van Juba – en de daaropvolgende overeenkomsten – en bij het spelen van een constructieve rol ter ondersteuning van de regionale stabiliteit. De versterking van de overgangsjustitie en de verantwoordingsplicht en het verwezenlijken van schuldverlichting zullen bijzonder belangrijk zijn naarmate de transitie voortduurt.
36. De EU blijft cruciale processen voor vredes- en staatsopbouw steunen. Voortbouwend op haar alomvattende aanpak en belangrijke investeringen in de Somalische vredes- en staatsopbouw, onder meer in veiligheid via Amisom en zijn GVDB-missies, blijft de EU vastbesloten de hervormings- en verzoeningsagenda van **Somalië** te blijven steunen, terwijl de federale en regionale leiders hun inspanningen aanzienlijk moeten opvoeren, op basis van consensus en op een inclusieve manier. Met het oog op de wijziging van de internationale veiligheidsaanwezigheid in het land en de volledige overname van de verantwoordelijkheid door Somalië overeenkomstig Resolutie 2568 van de VN-Veiligheidsraad¹¹, blijft de EU de VN en de AU steunen bij hun stabilisatie-inspanningen, en streeft zij naar een verdeling van de financiële lasten. De EU blijft steun verlenen aan de snelle en volledige uitvoering van het vredesakkoord in **Zuid-Sudan** en blijft in dit verband aandringen op een sterkere betrokkenheid van de IGAD en de AU. De bestrijding van corruptie en illegale geldstromen blijft daarbij een belangrijke prioriteit.

¹⁰ [Ethiopië - Conclusies van de Raad](#), 11 maart 2021.

¹¹ [Resolutie 2568 van de VN-Veiligheidsraad](#) (2021).

37. De EU steunt de positieve bijdrage van **Djibouti** aan vrede, veiligheid en regionale samenwerking in de regio van de Hoorn van Afrika, ook op de Rode Zee, bijvoorbeeld door als gastheer op te treden voor de logistieke hub van operatie ATALANTA en de militaire aanwezigheid van EU-lidstaten. De EU blijft met Djibouti samenwerken aan de bevordering van inclusieve groei en het vrijmaken van ruimte voor democratie. De EU is ook ingenomen met de belangrijke bijdrage van **Uganda** aan vrede en veiligheid in de Hoorn van Afrika en in het gebied van de Grote Meren. De EU blijft inclusieve ontwikkeling en democratisch bestuur bevorderen, met name om de krimpende democratische en civiele ruimte en toenemende spanningen aan te pakken.
38. De EU blijft zich inzetten voor **Eritrea** en dringt aan op een constructieve agenda op regionaal en nationaal niveau, onder meer inzake de eerbiediging van de rechtsstaat, de democratische waarden, de mensenrechten, het arbeidsrecht en het IHR, zowel binnen Eritrea als daarbuiten.

Een bredere regionale aanpak die de veranderende regionale orde omvat

39. Meer in het algemeen blijft de **regio van de Rode Zee** cruciaal voor de EU vanwege het belang ervan voor de stabiliteit van de Hoorn van Afrika en door zijn rol als belangrijke ader voor handel en connectiviteit. De stabiliteit en vrijheid van scheepvaart moeten in stand worden gehouden en zijn ook van belang voor de regio. De EU zal de samenwerking, de dialoog en de vreedzame beslechting van geschillen rond de Rode Zee ondersteunen en bevoorrechte betrekkingen voorstellen met regionale initiatieven zoals de Raad van Arabische en Afrikaanse staten aan de Rode Zee en de Golf van Aden, en de Taskforce Rode Zee van de IGAD, en daarbij inclusievere formats bevorderen. De EU zal synergieën – te land, ter zee en in de lucht – onderzoeken op het gebied van vrede en veiligheid, klimaatverandering, biodiversiteit, milieu, vervoer en logistiek, duurzame economische en sociale ontwikkeling, migratie, en zich buigen over een geïntegreerde aanpak van de regio Rode Zee/Hoorn van Afrika.

40. **De Nijl** is van het grootste belang voor de regio. Een via onderhandelingen tot stand gekomen oplossing van het geschil over de Grote Ethiopische Renaissancedam zou enorm bijdragen tot de stabiliteit van de regio en tot duurzame ontwikkeling in de drie betrokken landen (Ethiopië, Sudan en Egypte), wat de deur opent voor regionale integratie en buitenlandse investeringen. De EU blijft steun verlenen aan de Afrikaanse betrokkenheid en dialoog en samenwerking tussen de partijen met als doel vertrouwen op te bouwen en een akkoord te bereiken over een vreedzaam, duurzaam en doeltreffend gebruik van de hulpbronnen van de Nijl. De EU zal haar betrokkenheid bij waterdiplomatie in het hele Nijlbekken opvoeren door grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water en een geïntegreerd beheer van watervoorraden te bevorderen.
41. In overeenstemming met de conclusies van de Raad over een EU-strategie voor de Indo-Pacifische regio¹² en in het licht van de ontwikkelingen langs het Oost-Afrikaanse kustgebied, met name in het noorden van Mozambique, zal de EU haar huidige inzet in de Rode Zee vergroten en haar geïntegreerde aanpak verder uitbreiden naar de aangrenzende wateren van het **westelijke deel van de Indische Oceaan**. De EU zal ernaar streven gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken en synergieën tot stand te brengen om de politieke, klimaatgerelateerde, veiligheids- en economische samenwerking tussen kuststaten en extraregionale actoren te helpen verbeteren, ook door voort te bouwen op operatie ATALANTA en, in voorkomend geval, op de militaire aanwezigheid van EU-lidstaten in de regio.
42. De EU zal haar optreden op het gebied van **oceaangovernance** voortzetten en versterken, onder meer door het bevorderen van een duurzame blauwe economie, het bestrijden van illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij, het versterken van de samenwerking in het kader van de partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij en het bijdragen aan de maritieme handel.

¹² [EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio - Conclusies van de Raad](#), 16 april 2021.

Een brede mobilisatie van beleidsmaatregelen en -instrumenten in overeenstemming met de geïntegreerde aanpak

43. De EU herhaalt dat zij voor de uitvoering van haar strategie bereid is haar volledige instrumentarium te gebruiken. Een nauwere politieke dialoog tussen de EU en haar lidstaten enerzijds en de landen van de Hoorn anderzijds, ook op het hoogste niveau, zal ons in staat stellen gezamenlijk vooruitgang te boeken en de balans op te maken van de gestelde doelen. Als onderdeel van haar steun voor democratie, de rechtsstaat, bestuur en mensenrechten staat de EU klaar om verkiezingsmissies te mobiliseren ter ondersteuning van nationale verkiezingsprocessen. In voorkomend geval behoudt de EU zich het recht voor haar steun te herzien en gebruik te maken van haar regelingen voor beperkende maatregelen, meer bepaald die wegens ernstige schendingen van de mensenrechten in de wereld.
44. De **speciale vertegenwoordiger van de EU (SVEU)** zal, met een sterk regionaal mandaat en bijzondere aandacht voor regionale activiteiten, een belangrijke rol spelen bij het vergroten van de zichtbaarheid, aanwezigheid en betrokkenheid van de EU bij alle landen in de regio en, in voorkomend geval, bij de betrokken actoren in de Hoorn van Afrika en de Rode Zeeregio. De SVEU zal bijdragen tot een sterker en doeltreffender politiek engagement van de EU om deze strategie vooruit te helpen, onder andere dankzij meer coördinatie.
45. De EU blijft een belangrijke ontwikkelingspartner voor de regio. In de geest van Team Europa zal het komende instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – **NDICI - Europa als wereldspeler** – een krachtige ondersteuning bieden voor de algemene doelstellingen van ontwikkeling en stabiliteit op lange termijn die in deze strategie worden genoemd. Dit zal ook de voortzetting mogelijk maken – onder de voorwaarden waarin het instrument voorziet – van de Europese steun voor capaciteitsopbouw van militaire actoren ter ondersteuning van ontwikkeling en veiligheid voor ontwikkeling.
46. Voorts zal het inzetten van de nieuwe **innovatieve financiële instrumenten** van de EU, waaronder het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+, bijzonder relevant zijn voor de duurzame ontwikkeling van de regio, met name om investeringen, de particuliere sector, regionale integratie en economische groei te stimuleren.

47. De oprichting van de **Europese vredesfaciliteit** zal ruimte bieden voor acties voor capaciteitsopbouw in verband met militaire en defensieaangelegenheden, onder meer ter ondersteuning van de mandaten van GVDB-missies en -operaties en overheidsinstanties, en voor de ondersteuning van militaire aspecten van Afrikaanse vredes- en veiligheidsoperaties.
48. Ter ondersteuning van vrede en veiligheid zullen **GVDB-missies en -operaties** (EUTM Somalia, EUCAP Somalia en operatie ATALANTA) waar nodig de verdere coördinatie met relevante partners in de regio verbeteren. Zij blijven, samen met andere EU-instrumenten, een essentiële pijler van de geïntegreerde aanpak van de EU en de respons op opkomende en aanhoudende crises. Bij de opbouw en ondersteuning van de veiligheids capaciteit zal bijzondere aandacht worden besteed aan de naleving van de mensenrechten en het IHR.

Uitvoering en verdere stappen

49. Bij de **uitvoering van deze nieuwe strategie** streeft de EU ernaar nauw samen te werken met de landen van de regio, zowel individueel als collectief, en met multilaterale en regionale partners op politiek (IGAD, AU, VN), financieel (WB, IMF, AfDB en de Club van Parijs) en thematisch vlak (bv. WHO, WTO, UNEP, UNODC, UNHCR, IMO). De EU zal ook streven naar dialoog en samenwerking met andere betrokken landen en internationale partners om gemeenschappelijke benaderingen te bevorderen, voortbouwend op gedeelde waarden en prioriteiten. Zij zal nauw samenwerken met de particuliere sector en de leden van de diaspora, en zal het maatschappelijk middenveld, ook op lokaal niveau, bevorderen en versterken.
50. Gezien de verschillende situaties in de regio en het snelle tempo van de sociaal-politieke ontwikkelingen zal de EU ervoor zorgen dat haar acties en beleid voortdurend worden getoetst aan de meest recente ontwikkelingen en geleerde lessen. De Raad verzoekt de Europese Dienst voor extern optreden en de Commissie ervoor te zorgen dat de programmering en uitvoering van de ontwikkelingssamenwerking van de EU dienovereenkomstig worden aangepast. Empirisch onderbouwde analyses zijn in dit verband een belangrijk instrument. De EU zal nauw blijven samenwerken met lokale humanitaire en ontwikkelingsactoren om de samenhang en duurzaamheid te vergroten.

51. Met het oog op een regelmatige politieke follow-up en in overeenstemming met de aanpak op basis van wederzijdse verantwoordingsplicht zal de EU **specifieke prioritaire doelstellingen** op nationaal en regionaal niveau vaststellen, in overleg met de betrokken landen en gecoördineerd en gedeeld met de relevante partners. De Raad is voornemens een beroep te doen op de EU-delegaties en de geaccrediteerde vertegenwoordigingen van zijn lidstaten voor het toezicht op de voortgang van deze doelstellingen en voor het vaststellen van concrete acties om ze te verwezenlijken. De Raad zal de geboekte vooruitgang regelmatig bespreken en verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie concrete uitvoeringsbepalingen voor te stellen om de strategie operationeel te maken, te monitoren en te evalueren.
52. Openbare communicatie over het beleid, de activiteiten en de programma's van de EU is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de wederzijdse verbintenissen en het effect ervan algemeen bekend zijn.
53. Tot slot herhaalt de EU haar voornemen om de strategische betrekkingen en het partnerschap met de Hoorn van Afrika en zijn landen te versterken en te verdiepen. De EU zal zich door collectief optreden een betrouwbare partner van de regio blijven tonen.
-